

М.П. Головка, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.М. Пенкіна, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

В.В. Колесник, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

ВХОДЖЕННЯ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА ОСВІТНЄ ПОЛЕ ЯК ВАГОМИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ

У сучасному світі, який ввійшов у третє тисячоліття, розвиток України визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності західної культури: парламентаризм, права людини, права національних меншин, лібералізацію, свободу пересування, свободу отримання освіти будь-якого рівня, що є невід’ємним атрибутом громадянського демократичного суспільства. Для України, у культурно-цивілізаційному аспекті, європейська інтеграція – це входження до єдиної сім’ї європейських народів, повернення до політичних і культурних традицій. Як свідомий суспільний вибір перспектива європейської інтеграції – це вагомий стимул для успіху економічної і політичної трансформації, що може стати основою національної консолідації. Європейська інтеграція стає ключовою ланкою відкриття України світу, переходу від закритого тоталітарного до відкритого демократичного суспільства.

Інтеграційний процес на відповідних напрямках полягає у впровадженні європейських норм і стандартів в освіті, науці і техніці, поширенні власних культурних і науково-технічних здобутків. У кінцевому результаті такі кроки спрацювуватимуть на підвищення в Україні європейської культурної ідентичності та інтеграції до загальноєвропейського інтелектуально-освітнього та науково-технічного середовища. Процес європейської інтеграції дедалі помітніше впливає на всі сфери нашого життя, що дуже помітно і в процесах, які відбуваються у вітчизняній вищій освіті. Як всебічно розвинена держава Україна не може не реагувати на новітні тенденції, а відтак і не здійснювати модернізацію освітньої діяльності у контексті вимог сьогодення. Ці вимоги віддзеркалюють потреби суспільства, а розвиток суспільства сьогодні на тій чи іншій підставі виходить за кордони однієї країни і має тенденцію прямувати до «безмежності». Це позначається на орієнтирах, які мають відповідати цивілізованому входженню нашої вищої освіти в освітній і науковий простір, у першу

чергу, Європи. Таким чином, виходячи з потреб існуючого стану розвитку суспільства першочерговим завданням видається створення умов, з одного боку, для вільного академічного обміну студентами між університетами як носіями певної інформації, що має відповідні параметри, а з іншого, для співробітництва у рамках спільних проєктів тощо, що також сприяє обміну інформацією.

Таким завданням для нашого сьогодення є практична реалізація питань, націлених на забезпечення для України міцного підґрунтя як високорозвиненої, соціальної за своєю сутністю, демократичної правової держави, її інтегрування у світовий економічний процес як країни з конкурентоспроможною економікою, здатною вирішувати найскладніші завдання свого розвитку. Що стосується вибору нашої держави як європейської країни, то треба зазначити наступне. Як відомо, інтеграція до процесів, які відповідають потребам сучасного стану розвитку науки, техніки, економіки тощо, то вони не можуть стати по суті своїй повноцінними, якщо не будуть враховані вагомі здобутки вчених будь-якої країни. Так станеться, якщо ці процеси оминатимуть Україну, якщо не буде врахований і використаний вагомий внесок України у всіх галузях. Таким чином, суть вибору України – становлення на шлях розвитку у напрямі такої цивілізаційної моделі, що дає можливість досягти прогресу в усіх сферах життєдіяльності суспільства і держави.

Болонський процес надасть змогу кожному студентові вчитись у тій країні, де буде досягнуто максимальний результат, чи то надаючи йому кредит на навчання, чи то внаслідок підвищення рівня життя населення до таких показників, що батьки будуть в змозі оплачувати його без зайвих роздумів, чи то забезпеченням ВНЗ всім необхідним для навчання, щоб можливими були обміни студентами, то цей процес можна тільки вітати. Шляхів вирішення може бути багато, головне, – створити відповідні умови, бо прогресує зростання значущості інформаційної сфери, високих інформаційних технологій, постіндустріальних принципів суспільного розвитку, підвищення ролі інтелектуального капіталу та менеджменту, соціальних і гуманітарних чинників економічного розвитку, утвердження пріоритетності базових засад його, що сприяє не тільки економічному зростанню, а й справедливому розподілу його результатів, розширенню можливостей людей, їхньому збагаченню.